

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **L. K.**
t. č. Věznice Ostrov, Vykmanov 22, 363 50 Ostrov
proti
žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Ostrov**
sídlem Vykmanov 22, 363 50 Ostrov

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 11. 2021, č. j. VS-198773/ČJ-2021-800730,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované ze dne 11. 11. 2021, č. j. VS-198773/ČJ-2021-800730, jímž

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

byla zamítnuta jeho stížnost proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 11. 2021, č. j. VS-198773/ČJ-2021-800730 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“). Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobci uložen dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „*ZVTOS*“), kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 5 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení za spáchání kázeňského přestupku spočívajícího v tom, že žalobce v rozporu s § 28 odst. 1 a § 28 odst. 2 písm. j) ZVTOS měl u sebe věci, které nebyly zapsány v kartě povolených věcí či výstrojovém listu. Zároveň byl žalobci prvoinstančním rozhodnutím uložen kázeňský trest propadnutí věci dle § 46 odst. 3 písm. e) ZVTOS.

2. Pracovníci žalované provedli dne 4. 10. 2021 prohlídku žalobcovy ložnice číslo 11 na oddílu G věznice Ostrov. V rámci této prohlídky bylo zjištěno, že žalobce měl u sebe dvoje ústavní pracovní montérky černé barvy, dvě ústavní trička s dlouhým rukávem šedé barvy, jedno civilní tričko s krátkým rukávem modré barvy, jedno civilní tričko s krátkým rukávem černé barvy, jedno civilní tričko s krátkým rukávem šedé barvy, jedno civilní tričko s krátkým rukávem tmavě šedé barvy a jedno civilní tričko s dlouhým rukávem šedé barvy. Tyto věci neměl žalobce zapsány v kartě povolených věcí, ale trval na tom, že jsou jeho. O předmětném skutku byl žalovanou dne 4. 10. 2021 sepsán záznam o kázeňském přestupku, k němuž se žalobce nevyjádřil.
3. Dne 14. 10. 2021 podal žalobce vůči žalované vyjádření ke všem skutečnostem, jež mu žalovanou byly kladeny za vinu a k důkazům o nich, kde uvedl, že předmětná trička nebyla civilní, nýbrž ústavní, a že předmětný kázeňský přestupek chce žalobce řešit za přítomnosti jeho advokáta JUDr. Vladimíra Dlouhého.
4. Žalovaná přípisem ze dne 18. 10. 2021 žalobci sdělila, že dle § 24 odst. 2 a 3 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 23/2020 byl žalobce povinen doložit žalované plnou moc dokládající žalobcovo zastoupení v řízení o kázeňském přestupku. K doložení této plné moci marně poskytla žalobci žalovaná lhůtu do 25. 10. 2021 do 14 hodin.
5. Následně dne 10. 11. 2021 vydala žalovaná prvoinstanční rozhodnutí. V něm uvedla, že žalobce se kázeňského přestupku dopustil zcela vědomě, neboť měl u sebe věci nad rámec věcí vydaných skladem pracujícím odsouzenému. Bylo irelevantní, zda se jednalo o věci ústavní či civilní, neboť odsouzený u sebe může mít věci v pouze takovém množství, v jakém mu byly vydány skladem dle výstrojového listu nebo dle karty povolených věcí. K výši uloženého trestu žalovaná uvedla, že byla žalobci uložena s ohledem na dosavadní průběh žalobcova výkonu trestu odnětí svobody, zásadu závažnosti a s přihlédnutím k výchovnému účinku pro odsouzeného a rovněž s přihlédnutím k případnému vlivu na ostatní odsouzené. Dále žalovaná uvedla, že žalobce byl v průběhu výkonu trestu odnětí svobody patnáctkrát odměněn a jednou kázeňsky potrestán.
6. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce dne 10. 11. 2021 nezdůvodněnou stížnost, již žalovaná následujícího dne napadeným rozhodnutím zamítla. V napadeném rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobce argumentoval jen tím, že trička nebyla civilní, ale ústavní, tedy neuvedl nic, co by jeho vinu vyvracelo. Uložený trest žalovaná považovala za úměrný spáchanému přestupku.

II.

Žaloba

7. Žalobce namítl, že věci určené k plnění pracovních povinností, které měl u sebe v době Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

spáchání kázeňského přestupku, nebyly v důsledku pochybení pracovníků žalované zapsány do jeho výstrojní karty. Sporné věci měl žalobce u sebe 2,5 roku, byly u něj opakovaně prováděny prohlídky bez zjištěných pochybení a potrestání.

8. Žalobce rovněž namítal, že si k zastupování pro řízení o kázeňském přestupku zvolil obhájce Mgr. Bc. Vladimíra Volného, kterého substitučně zastupuje Mgr. Koberna, avšak ani jeden z nich nebyl žalovanou kontaktován, byť o nich byla informována.
9. Žalobce dále namítal, že je šikanován a že výše uloženého trestu za žalobcem spáchaný kázeňský přestupek je nepřiměřená, neboť pokud by bylo přihlíženo k dosavadnímu průběhu výkonu trestu odnětí svobody, mohl být trest za kázeňský přestupek uložen podmíněně nebo by mohl být mírnější. Žalobce poukázal na to, že 2,5 roku neměl problém výchovného charakteru a že měsíc před udělením trestu obdržel kázeňskou odměnu za poskytnutí první pomoci jinému odsouzenému. Dále žalobce uvedl, že uložený trest neodpovídá ani tomu, že jinému odsouzenému byl v nedávné době uložen trest ve výši 7 dní za napadení.
10. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalované změnil tím, že ve věci sám rozhodne, nebo nařídil nové projednání.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce byl v průběhu řízení o kázeňském přestupku řádně poučen o postupu při zastupování a byla mu stanovena dostatečná lhůta ke splnění požadavku pro vlastní zastupování. V prvoinstančním i napadeném rozhodnutí byly dostatečně odůvodněny druh i výše uloženého trestu.
12. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

13. Soud o žalobě rozhodoval ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žádný z účastníků řízení s takovým postupem nevyslovil nesouhlas (žalobce se nevyjádřil k usnesení soudu ze dne 7. 1. 2022, č. j. 57 A 141/2021-23, žalovaná s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasila výslovně ve svém vyjádření k žalobě).
14. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě, přičemž neshledal žádné vady napadeného rozhodnutí, k nimž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.
15. Předně soud uvádí, že žalobci přípisem ze dne 30. 11. 2021, č. j. 57 A 141/2021-6, sdělil, že žalobnímu návrhu rozumí tak, že se žalobce podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 76 a § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. Současně soud tímto přípisem žalobce vyzval, aby soudu sdělil, pokud se podanou žalobou domáhal něčeho jiného. Žalobce na tento přípis nereagoval, tudíž soud vycházel z toho, že se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
16. Žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

17. Žalobce namítl, že sporné věci určené k plnění žalobcových pracovních povinností nebyly v důsledku pochybení pracovníků žalované řádně zapsány do jeho výstrojní karty odsouzeného. Sporné věci měl žalobce u sebe 2,5 roku, byly u něj opakovaně prováděny prohlídky bez zjištěných pochybení a potrestání.
18. Soud tyto žalobní námitky neshledal důvodnými.
19. Předně soud uvádí, že nebylo významným, že žalobce měl mít předmětné kusy ošacení v držení již dva a půl roku, neboť žalobce byl sankcionován za to, že měl ve svém držení právě tyto kusy ošacení, které nesporně nebyly řádně zapsány v jeho výstrojní kartě, v době kontroly dne 4. 10. 2021. Jinak řečeno, skutečnost, že žalobce měl nepovolené věci u sebe v držení i jindy, neznamená, že by to vylučovalo jeho odpovědnost za stíhaný kázeňský přestupek. Navíc z protokolu o kontrole dne 24. 8. 2021 vyplývá, že sporné věci u žalobce při této kontrole nalezeny nebyly, což vyvrací tvrzení žalobce, že věci měl u sebe již dva a půl roku.
20. Obsah správního spisu též vyvrací žalobní tvrzení, že u žalobce byly prováděny prohlídky bez zjištěných pochybení a potrestání – dne 2. 7. 2019 byl žalobci uložen kázeňský trest za držení nepovolených věcí a při kontrole dne 24. 8. 2021 byla u žalobce zadržena nepovolená deka.
21. Důvodnou nebyla ani obhajoba, že sporné věci nebyly v důsledku pochybení žalované zapsány do výstrojní karty žalobce. Soud z obsahu správního spisu ověřil, že ve výstrojním listu žalobce nebylo sporné ošacení zaznamenáno, přičemž všechny věci převzaté žalobcem byly ve výstrojním listu uvedeny a jejich převzetí bylo potvrzeno podpisem žalobce. Pokud chtěl žalobce důvodně zpochybnit, že ve výstrojním listu věci zaznamenány být měly a v důsledku pochybení žalované k tomuto nedošlo, měl soudu navrhnout důkazy k prokázání svého tvrzení. Vzhledem k tomu, že všechny záznamy ve výstrojním listu byly opatřovány podpisem žalobce, žalobce musel vědět, že sporné věci do výstrojního listu zaznamenány nebyly.
22. K žalobcovu tvrzení, že 16 dní po spáchání předmětného kázeňského přestupku žalobce podepsal ve výstrojním listu převzetí ošacení, soud uvádí, že z výstrojního listu vyplývá toliko to, že žalobce dne 18. 10. 2021 stvrdil svým podpisem převzetí prošívaného kabátu, přičemž prošívaný kabát nebyl mezi kusy ošacení nalezenými v průběhu prohlídky žalobcovy ložnice dne 4. 10. 2021.
23. Ani druhý okruh žalobních námitek neshledal soud důvodným.
24. Předně je třeba uvést, že vytýkaná vada napadeného rozhodnutí byla procesního charakteru. Stran vytýkaných procesních vad soud připomíná, že již v základním ustanovení pro řízení o žalobách proti správnímu rozhodnutí (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) je stanoveno, že ochrana se účastníkům poskytuje vždy proti porušení konkrétního hmotného práva, k němuž může dojít i v důsledku porušení jejich procesních práv v předcházejícím řízení. Ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pak uvedené konkretizuje tak, že soud zruší správní rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017-28, bod 23). Důvodnost podané žaloby tak žalobcem vytýkaná procesní vada mohla založit tehdy, pokud mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
25. Podle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na právní pomoc v

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení.

26. „Ustanovení čl. 37 odst. 2 Listiny garantuje každému právo na právní pomoc v řízení před státními orgány. Právo na právní pomoc je nezbytným předpokladem pro naplnění práva na efektivní přístup k soudu včetně práva na efektivní obranu [nález sp. zn. I. ÚS 3849/11 ze dne 12. 8. 2014 (N 151/74 SbNU 289), bod 9]. Právo na právní pomoc má dvojí povahu. V první řadě zaručuje každému, aby se mohl nechat v řízení zastupovat osobou znalou práva. Současně však také stanovuje pozitivní závazky, které musí stát plnit [nález sp. zn. I. ÚS 3849/11 ze dne 12. 8. 2014 (N 151/74 SbNU 289), bod 11]. Stát musí zajistit, že účastníci řízení mají přístup k právní pomoci prakticky a účinně, a nikoliv pouze teoreticky.“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 630/16, bod 52).
27. Vězeňská služba vystupuje v případě, že vede s odsouzeným řízení o kázeňském přestupku, jako správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, č. j. 8 As 48/2012-50, publ. pod č. 2805/2013 Sb. NSS, bod 12). Řízení o kázeňském přestupku odsouzeného tak lze bezpochyby zařadit mezi řízení vyjmenovaná v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, i když se podle § 76 odst. 1 ZVTOS na řízení podle ZVTOS nevztahuje správní řád a podle ustálené judikatury správních soudů (např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 1. 2015, č. j. 30 A 84/2013-65, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2019, č. j. 9 As 338/2018 - 52) se použijí základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 správního řádu ve smyslu § 177 odst. 1 správního řádu i v rámci řízení o uložení kázeňského trestu dle ZVTOS. I odsouzený v řízení o kázeňském přestupku má tak právo na právní pomoc, a to od počátku řízení. I v průběhu řízení o kázeňském přestupku se může odsouzený nechat zastupovat advokátem (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2021, č. j. 54 A 43/2019-42, bod 28; tomuto odpovídá i § 24 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby č. 23/2020, které bylo obsaženo ve správním spisu).
28. V případě odsouzených pobývajících ve výkonu trestu odnětí svobody je právo na právní pomoc advokátem konkretizováno v § 26 odst. 3 ZVTOS, dle něhož má odsouzený právo na poskytování právní pomoci advokátem, jenž má oprávnění v mezích svého zmocnění vést s odsouzeným korespondenci a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Toto právo odsouzeného musí být zajištěno nejpozději do 24 hodin od přijetí žádosti. Podle § 28 odst. 2 písm. l) ZVTOS je odsouzený povinen oznámit věznici jméno a příjmení obhájce nebo advokáta, který jej bude zastupovat v jiné věci nebo mu poskytovat právní službu.
29. Mezi účastníky řízení bylo v projednávané věci nesporné, že žalobce dne 14. 10. 2021 projevil vůli směřující k tomu, aby byl jím spáchaný kázeňský přestupek řešen za přítomnosti advokáta JUDr. Vladimíra Dlouhého. S ohledem na to, že žalobce nepředložil plnou moc prokazující své zastoupení tímto advokátem, byl žalovanou dne 18. 10. 2021 vyzván k předložení takové plné moci do 25. 10. 2021 do 14 hodin. Převzetí tohoto přípisu ze dne 18. 10. 2021 téhož dne stvrdil žalobce svým podpisem. Žalovaná v prvoinstančním rozhodnutí uvedla, že žalobce nedoložil plnou moc udělenou zástupci, ani žalovaná nebyla ze strany zástupce žalobce kontaktována (v napadeném rozhodnutí stran zastoupení žalobce v průběhu řízení o kázeňském přestupku nebylo uvedeno ničeho, protože se žalobce v tomto směru svou stížností proti prvoinstančnímu rozhodnutí ničeho nedomáhal).
30. Žalobce v žalobě namítl, že si k zastupování pro řízení o kázeňském přestupku zvolil obhájce Mgr. Bc. Vladimíra Volného, kterého substitučně zastupuje Mgr. Koberna, avšak

ani jeden z nich nebyl žalovanou kontaktován, byť o nich byla informována.

31. Žalovaná však nebyla povinna uvedeného obhájce kontaktovat. Žalobce totiž v průběhu řízení žalované nesdělil, že by si za svého obhájce zvolil *Mgr. Bc. Vladimíra Volného* - dne 14. 10. 2021 jí sdělil, že si za obhájce zvolil advokáta *JUDr. Vladimíra Dlouhého*, nikoli *Mgr. Bc. Vladimíra Volného*. Žalovaná tudíž nemohla ani teoreticky pochybit v tom, že nekontaktovala osoby (*Mgr. Bc. Vladimír Volný* a *Mgr. Koberna*), které žalobce jako své obhájce v průběhu celého řízení o kázeňském přestupku neoznačil.
32. Obiter dictum soud uvádí, že žalovaná řádně umožnila žalobci uplatnit své právo na právní pomoc v řízení o kázeňském přestupku. Soud vychází z toho, že „[p]lná moc je jednostranný právní úkon zastoupeného, jenž je adresován třetím osobám. Těm se dává na vědomí, že zástupce je oprávněn zastoupeného zastupovat. Je tedy plná moc osvědčením existence práva určité osoby zastupovat osobu jinou.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2004, č. j. 5 Afs 16/2004-60, publ. pod č. 437/2005 Sb. NSS). Nicméně plná moc jako taková je jen osvědčením uzavření dvoustranné smlouvy mezi zmocněncem a zmocnitelem o zastoupení (srov. § 441 odst. 1 občanského zákoníku a § 1 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb. o advokacii). Zastupování tedy nevzniká tím, že zmocnitel jednostranně určí, kdo je jeho zástupcem, ale tím, kdy taková jeho vůle je zmocněncem akceptována. Shodně se k tomu vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 1. 4. 2014, č. j. 2 Afs 104/2013 – 43: „K přijetí plné moci zmocněncem, které je zásadní pro další postup v řízení, může dojít rovněž písemnou nebo protokolární formou. Možné je také konkludentní přijetí plné moci.“ Zvolí-li tedy odsouzený ke svému zastupování advokáta (jinými slovy, udělí-li mu plnou moc), pro vznik zastoupení je nezbytné, aby tento advokát dal vězeňské službě najevo, že plnou moc přijal. Podle § 18 odst. 2 ZVTOS má odsouzený právo na použití telefonu v době vymezené vnitřním řádem věznice ke kontaktu se svým obhájcem nebo advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci. Tudíž odsouzený má možnost, jak zvoleného obhájce kontaktovat, a zajistit, aby tento obhájce, pokud se s odsouzeným na vzniku zastupování dohodl, přijetí plné moci vězeňské službě sdělil. V posuzované věci žalovaná dala žalobci možnost dne 18. 10. 2021, aby jí vznik zastoupení osvědčil v naprosto dostatečné lhůtě sedmi dnů. Žalobce netvrdil, že by se pokusil kontaktovat jím vybraného advokáta, či že by mu žalovaná neumožnila realizovat jeho právo na telefonní kontaktování žalobcem vybraného advokáta ve lhůtě, kterou žalobci poskytla pro doložení plné moci prokazující zmocnění zástupce pro řízení o kázeňském přestupku žalobcem. S ohledem na délku této lhůty a právo žalobce kontaktovat v jejím průběhu konkrétního žalobcem vybraného advokáta nebylo lze v postupu žalované spatřovat porušení žalobcova procesního práva na právní pomoc v řízení o kázeňském přestupku. Žalovaná dle názoru soudu poskytla žalobci dostatečné možnosti pro opatření si právní pomoci v řízení o kázeňském přestupku a rovněž dostatečnou lhůtu pro prokázání, že byl žalobce v řízení o kázeňském přestupku zastoupen. Ze správního spisu nebylo možné zjistit žádnou aktivitu žalobce směřující k opatření si právního zastoupení, ač žalobce ve svém vyjádření ke skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu, dne 14. 10. 2021 projevil vůli být v řízení o kázeňském přestupku zastupován.
33. Poslední okruh žalobních námitek týkající se přiměřenosti uloženého trestu též nebyl důvodný.
34. Předně soud uvádí, že mezi účastníky řízení nebylo sporu o skutkovém průběhu předmětného kázeňského přestupku, tedy že žalobce měl u sebe v době kontroly předmětné věci.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

35. Podle § 46 odst. 1 a 2 ZVTOS lze za kázeňský přestupek, jímž je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu, uložit odsouzenému kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, pokud samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu.
36. Podle § 46 odst. 3 písm. e) ZVTOS je kázeňským trestem propadnutí věci, dle § 46 odst. 3 písm. f) téhož zákona je kázeňským trestem umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení, přičemž tyto dva tresty lze dle § 47 odst. 2 poslední věta ZVTOS a § 48 odst. 2 první věta téhož zákona uložit vedle sebe.
37. Podle § 47 odst. 2 první věta ZVTOS musí být uložený kázeňský trest úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu.
38. Prvoinstančním rozhodnutím byly žalobci uloženy dva kázeňské tresty, a sice umístění do uzavřeného oddílu na 5 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení ve smyslu § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS a propadnutí věci v podobě dvou triček modré a černé barvy dle § 46 odst. 3 písm. e) téhož zákona. Žalobce však v podané žalobě výslovně nekonkretizoval, který z trestů považoval za nepřiměřený. Soud se proto v rozsahu žalobních námitek zabýval přiměřeností obou uložených trestů, a to v rozsahu obecnosti odpovídající jejich formulaci žalobcem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2021, č. j. 10 As 9/2020-47, bod 5, či rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS).
39. Ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. „*Nutno předeslat, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole prakticky uzavřena. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení soudcovské uvážení a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. To by mohl soud učinit podle § 78 odst. 2 s. ř. s. jen na návrh žalobce, pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, čj. 6 A 96/2000-62, č. 225/2004 Sb. NSS). Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, ale rovněž, zda uložená pokuta není likvidační [srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, čj. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, č. 105/2002 Sb. ÚS, č. 405/2002 Sb., nebo ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02, č. 36/2004 Sb. ÚS, č. 299/2004 Sb. Při hodnocení zákonnosti uložené sankce správními soudy není dán soudu prostor pro změnu a*

nahrazení správního uvážení uvážením soudním, tedy ani prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti uložené sankce. Přiměřenost by při posuzování zákonnosti uložené sankce měla význam jediné tehdy, pokud by se správní orgán dopustil některé výše popsané nezákonnosti, v jejímž důsledku by výše uložené sankce neobstála, a byla by takřikajíc nepřiměřená okolnostem projednávaného případu. Používání výrazu „přiměřenost uložené pokuty“ v této souvislosti je však do jisté míry nepřesné, neboť soudní řád správní umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti jen v rámci posuzování individualizace trestu, tj. v situaci, kdy je správní soud podle § 78 odst. 2 s. ř. s. na návrh žalobce nadán pravomocí nahradit správní uvážení a výši uložené sankce moderovat a zároveň je správním orgánem uložená sankce zjevně nepřiměřená. Ani v takovém případě ale pro zásah do správního uvážení soudem nepostačí běžná nepřiměřenost, ale je nutné, aby nepřiměřenost dosáhla kvalitativně vyšší míry a byla zjevně nepřiměřená. [...] Hodnocení konkrétních skutkových okolností projednávaného případu a uložení přiměřeného trestu je imanentní součástí správního uvážení, do něhož správní soud není oprávněn v rámci soudního přezkumu aktivně zasahovat. Jak již bylo shora popsáno, případný zásah soudu do volného správního uvážení podle § 78 odst. 2 s. ř. s. a zmírnění uložené sankce je výjimečný; nastává pouze v případě, že žalobce takový postup navrhne a současně výše uložené pokuty výrazně vybočuje z hlediska přiměřenosti, tedy je zjevně nepřiměřená.“ [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne , č. j. 1 Afs 1/2012-36, publ. pod č. Sb. NSS, body 23, 26 a 28; ač byl tento závěr vysloven ve vztahu k určení výše pokuty, je zdejší soud toho názoru, že jej lze plně využít i při určení počtu dnů, po něž má být odsouzený umístěn do uzavřeného oddělení ve smyslu § 48 odst. 3 písm. f) ZVTOS].

40. Funkce sankce spočívá i v její represivní povaze (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 4 As 53/2015-26, bod 25, či ze dne 2. 7. 2010, č. j. 7 As 27/2010-66), ostatně tato je sankci imanentní (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 2 As 60/2008-103, publ. pod č. 1763/2009 Sb. NSS). Jinak řečeno, sankce musí pachatele protiprávního jednání citelně zasáhnout. I tímto způsobem se totiž naplňuje její další funkce v podobě odrazujícího účinku před pácháním dalšího protiprávního jednání v budoucnu ať už ve vztahu k pachateli či k jiným osobám.
41. Žalovaná v prvoinstančním rozhodnutí k výši uloženého trestu uvedla, že k této dospěla k ohledem na dosavadní průběh výkonu trestu odnětí svobody žalobce, s přihlédnutím k výchovnému účinku na žalobce i ostatní spoluodsouzené a s ohledem na to, že žalobce byl v průběhu výkonu trestu patnáctkrát odměněn a jednou kázeňsky potrestán. V napadeném rozhodnutí žalovaná dodala, že uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku.
42. Soud předesílá, že z hlediska soudního přezkumu tvoří prvoinstanční a napadené rozhodnutí jeden celek (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, publ. pod č. 534/2005 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 7 As 447/2019-60, bod 22) a tyto se vzájemně doplňují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2022, č. j. 1 Afs 5/2021-32, bod 12).
43. Soud shledal prvoinstanční rozhodnutí ve spojení s napadeným rozhodnutím vzhledem ke specifikům řízení o kázeňských přestupcích odsouzených co do výše žalobci uložené sankce přezkoumatelným. Žalobci byl uložen trest umístění do uzavřeného oddílu dle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS ve spodní čtvrtině zákonného rozmezí – výše uloženého trestu tedy není nijak zjevně nepřiměřená. Ze správního spisu přitom vyplynulo, že se žalobce obdobného kázeňského přestupku spočívajícího v držení nepovolených věcí dopustil již

dříve a byl za něj dne 2. 7. 2019 potrestán umístěním do uzavřeného oddělení na 11 dnů. Současně je ze skutkové věty prvoinstančního rozhodnutí zřejmé, že u žalobce bylo nalezeno velké množství nepovolených věcí. Z tohoto důvodu by ani nebylo účelné vzhledem k funkci trestu, aby byl za posuzovaný kázeňský přestupek odsouzenému ukládán trest podmíněně podle § 46 odst. 4 ZVTOS. Soud dodává, že nepřehlédl, že podle správního spisu byla dne 24. 8. 2021 u žalobce při kontrole nalezena nepovolená deka, kdy toto bylo řešeno domluvou bez uložení kázeňského trestu, tudíž porušování předpisů držením nepovolených věcí si žalobce musel být (nejen vzhledem k předchozímu odsouzení za totéž) dobře vědom.

44. Skutečnost, že žalobce byl též opakovaně kázeňský odměňován a že od posledně uloženého kázeňského trestu uplynuly dva roky, nepřiměřenost uloženého trestu nezaložila. Kázeňská odměna neměla žádnou souvislost s kázeňským přestupkem, za nějž byl žalobce potrestán. K vyvození odpovědnosti žalobce za spáchání předmětného kázeňského přestupku totiž dostačovalo samotné porušení povinností stanovených žalobci zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 4 As 53/2015-26, bod 25). Navíc, jak je uvedeno výše, žalobce byl v době výkonu trestu již jednou potrestán za kázeňský přestupek spočívající v držení nepovolených věcí.
45. Soud tedy uzavírá, že nepodmíněný trest umístění žalobce do uzavřeného oddílu na dobu 5 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení ve spodní čtvrtině trestní sazby nepovažoval s ohledem na nutnou přítomnost represivní složky v celkové kompozici uloženého trestu a skutečnost, že se žalobce v průběhu výkonu trestu odnětí svobody dopustil obdobného kázeňského přestupku, za zjevně nepřiměřený, zakládající nezákonnost napadeného rozhodnutí podle § 78 odst. 2 s. ř. s.
46. Pokud žalobce namítal, že jsou na něj pracovníci žalované tzv. zasedlí a že žádal o pohovory ve věcech šikany, což lze šetřením prokázat, uvádí k tomuto soud, že tato dílčí námitka nebyla důvodná proto, že žalobci nebyl uložen trest v nepřiměřené výši. Navíc tvrzení o nikoli nestranném přístupu žalované k žalobci obsahem správního spisu nebylo prokázáno a žádné důkazy k tomu žalobce nenavrl. Soud tedy konstatuje, že ve výši žalobci uloženého trestu nebylo lze spatřovat žádnou negativní zaujatost pracovníků žalované vůči žalobci.
47. K přiměřenosti uložení trestu propadnutí věci ve smyslu § 46 odst. 3 písm. e) ZVTOS soud uvádí, že tento trest neshledal nepřiměřeným, neboť předmětné dva kusy triček modré a černé barvy byly jedním z kusů ošacení, které měl žalobce v době prováděné kontroly ložnice dne 4. 10. 2021 u sebe, ač k tomu nebyl oprávněn.
48. Pokud žalobce poukazoval na to, že v nedávné době byl jinému odsouzenému uložen za spáchání kázeňského přestupku v podobě napadení *trest ve výši sedmi dní*, z čehož mělo vyplývat, že trest nebyl žalobci uložen dle závažnosti spáchaného přestupku, uvádí k této námitce soud, že žalobce nepoukázal na žádné konkrétní řízení o kázeňském přestupku spáchaném jiným odsouzeným. Soud se tedy touto námitkou nemohl zabývat, neboť nebyla dostatečně konkrétní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2021, č. j. 6 As 136/2021-28, bod 11, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS).
49. Soud tedy žalobu neshledal důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V.

Náklady řízení

50. Výrokem II tohoto rozsudku rozhodl soud tak, že žádnému z účastníků řízení náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť žalobce neměl ve věci úspěch (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*) a žalovaná se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdala ve svém vyjádření k žalobě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 7. dubna 2022

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu